

ด่วนที่สุด

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๕๖๖๑

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๓ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง การขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสกลนคร ด่วนที่สุด ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๓๘๑๓ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบฟอร์มแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ฯ จำนวน ๑ ชุด
ตามที่จังหวัดสกลนครแจ้งว่า กรมการปกครองได้จัดทำโครงการเสริมสร้างผู้นำคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ให้แก่นายอำเภอทั่วประเทศ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลเป็นรูปธรรม จังหวัดสกลนครจึงขอให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ศึกษาทำความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรม ฯ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๒. จัดส่งแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรม ฯ ให้จังหวัดทราบภายในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณภดล จารุพงศ์)
ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัดสกลนคร

กลุ่มงานปกครอง

โทร ๐-๔๒๗๑-๑๔๖๑, ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

“ปวงข้าพระพุทธเจ้า ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้”

แนวทางการขับเคลื่อน

โครงการอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ที่มา

ด้วยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ คือ การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐทั้งหลายเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน และสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนาตนเอง

กรมการปกครองจึงได้ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาข้าราชการจัดทำโครงการอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในการช่วยเหลือผ่อนคลายความทุกข์ ความเดือดร้อน รวมทั้งให้นายอำเภอเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการปลูกฝัง ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกของความเป็นข้าราชการที่ดีและซื่อสัตย์สุจริตให้กับข้าราชการและประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เป็น "อำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท" ต่อไป

๒. พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ทุกอำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๘๗๘ แห่ง

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. หลักคิดและความหมายคุณธรรม

เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท บรรลุผลเป็นรูปธรรม กรมการปกครองได้กำหนดหลักคิดและความหมายคุณธรรมเพื่อใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน "อำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท" ดังนี้

๔.๑ หลักคิด "อำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท"

๑) หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๒๓ ประการ ประกอบด้วย

(๑) ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ	(๒) ระเบิดจากข้างใน
(๓) แก้ปัญหาที่จุดเล็ก	(๔) ทำตามลำดับขั้น
(๕) ภูมิสังคม	(๖) ทำงานแบบองค์รวม
(๗) ไม่ติดตำรา	(๘) ประหยัดเรียบง่ายได้ประโยชน์สูงสุด
(๙) ทำให้ง่าย	(๑๐) การมีส่วนร่วม
(๑๑) ยึดประโยชน์ส่วนรวม	(๑๒) บริการรวมที่จุดเดียว
(๑๓) ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ	(๑๔) ใช้ธรรมชาติปราบอธรรม
(๑๕) ปลูกป่าในใจคน	(๑๖) ขาดทุนคือกำไร
(๑๗) การพึ่งตนเอง	(๑๘) พอยู่พอกิน
(๑๙) เศรษฐกิจพอเพียง	(๒๐) ความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจต่อกัน
(๒๑) ทำงานอย่างมีความสุข	(๒๒) ความเพียร
(๒๓) รู้รักสามัคคี	

/ ๒) การบริหารกิจการ....

๒) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ๗ ประการ ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบด้วย

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๓) การมีส่วนร่วมในรูปแบบประชารัฐ ประกอบด้วย การสร้างการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่ ประกอบด้วย หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และปราชญ์ชาวบ้าน

๔.๒ ความหมายของคุณธรรม

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีทั้งที่อยู่ภายในจิตใจและกริยาที่ควรประพฤติปฏิบัติที่คนในสังคมนั้น องค์การนั้น หรือส่วนราชการนั้นได้ยอมรับนับถือมา หรือได้กำหนดร่วมกันใหม่ และประพฤติปฏิบัติร่วมกัน ยอมรับร่วมกัน ว่าข้อประพฤติอะไรเป็นสิ่งที่ดี อะไรเป็นสิ่งที่ชั่ว อะไรถูก อะไรผิด อะไรควรทำหรือไม่ควรทำ

๕. เป้าหมายการดำเนินงานอำเภอคุณธรรม

การดำเนินงานอำเภอคุณธรรมมีเป้าหมายที่สำคัญ ๒ ลักษณะ คือ

๕.๑ คุณธรรมในการปฏิบัติราชการ หมายถึง หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ท้องถิ่น และหน่วยงานที่มีสถานที่ตั้งในพื้นที่อำเภอ มีแนวทางการปฏิบัติราชการโดยยึดหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สอดคล้องกับคุณธรรมข้าราชการและหลักธรรมาภิบาล

๕.๒ คุณธรรมของการอยู่ร่วมกันในสังคม หมายถึง ประชาชนในพื้นที่อำเภอมีการประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสังคม

๖. กระบวนการขับเคลื่อน “อำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” ประกอบด้วย

๖.๑ การสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท มีขั้นตอน ดังนี้

(๑) การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ทุกภาคส่วนในพื้นที่ ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสถานศึกษา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สมาคม ชมรม และภาคธุรกิจ เพื่อให้มีความเข้าใจและพร้อมใจกันเข้าร่วมการพัฒนาเป็นอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท

(๒) การประชุมระดมสมองจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ร่วมกัน เพื่อค้นหาสภาพปัญหาที่ผ่านมาในอดีต สิ่งที่คาดหวังในอนาคต และคุณธรรมหลักที่จะทำให้บรรลุสิ่งที่คาดหวังในอนาคต โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการฯ

(๓) การจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” โดยกำหนดขอบเขตวิธีการดำเนินงาน และหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการควรเป็นแผนงาน/กิจกรรมที่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมที่ใช้ระยะเวลาไม่เกิน ๑ - ๒ ปี

๖.๒ การลงมือปฏิบัติ

ทุกภาคส่วนในพื้นที่ร่วมกันลงมือขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนงาน/กิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” แบ่งงานกันทำ ลงมือปฏิบัติปรึกษาหารือกัน และประเมินผลสำเร็จร่วมกัน ประการสำคัญ คือ ต้องเป็นแผนงาน/กิจกรรมที่เกิดจากการทำงานแบบประชารัฐ คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ร่วมกันลงมือปฏิบัติจริงอย่างเต็มที่

๖.๓ การนิเทศติดตาม

การนิเทศติดตามจากส่วนกลางเพื่อให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาอำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาทอย่างต่อเนื่อง และเกิดความยั่งยืนตลอดไป

๖.๔ การรายงานความก้าวหน้าและประเมินผล

(๑) การประชุมเชิงปฏิบัติการรายงานความก้าวหน้า เมื่อครบ ๖ เดือน และครบปี เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอกิจกรรมความสำเร็จ

(๒) การสังเคราะห์ และถอดบทเรียน เพื่อให้อำเภอปรับปรุงกิจกรรมในการขับเคลื่อนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

(๓) การประเมินผลสำเร็จของการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” โดยกรมการปกครอง ภายหลังจากขับเคลื่อนกิจกรรมของอำเภอครบ ๑ ปี

๗. สารสำคัญที่ใช้ในขับเคลื่อน

หัวใจสำคัญของการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” โดยมีแผนงาน/กิจกรรมที่บรรลุผลเป็นรูปธรรม ดังนั้น แนวปฏิบัติในการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” จึงใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภัยคุกคาม) เป็นเครื่องมือในการค้นหาสภาพปัญหาในอดีต สิ่งที่คาดหวังในอนาคต เพื่อกำหนดแผนงาน/กิจกรรมที่จะบรรลุสิ่งที่คาดหวังในอนาคต

๘. องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท”

เครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” คือ แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อน “อำเภอกุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท” ที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) การวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต

๒) การกำหนดสิ่งที่คาดหวังในอนาคต

๓) แผนงาน/กิจกรรม ที่จะบรรลุสิ่งที่คาดหวังในอนาคต ประกอบด้วย

- รายละเอียดวิธีดำเนินกิจกรรม
- กลุ่มเป้าหมาย
- พื้นที่ดำเนินการ
- ระยะเวลา
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมตามรอยพระยุคลบาท

อำเภอ ..... จังหวัด .....

การวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

ท.	มิติ	สภาพปัญหา (ที่ไม่พึงประสงค์)	สิ่งที่อยากเห็นอำเภอ เป็นอย่างไร	คุณธรรมหลักของอำเภอ (คุณธรรมที่แก้สภาพปัญหา ที่ไม่พึงประสงค์)
๑.	การบริหารงาน			
๒	พฤติกรรมของ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ ภายในที่ว่าการอำเภอ			
๓.	การมีส่วนร่วม และ การประพฤติปฏิบัติ ของประชาชนในพื้นที่			

กำหนดสิ่งที่คาดหวังในอนาคต

๑. การบริหารงาน

๑.๑ .....

๑.๒ .....

๑.๓ .....

๒. พฤติกรรมของข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ภายในที่ว่าการอำเภอ

๒.๑ .....

๒.๒ .....

๒.๓ .....

๓. การมีส่วนร่วม และการประพฤติปฏิบัติของประชาชนในพื้นที่

๓.๑ .....

๓.๒ .....

๓.๓ .....

แผนงาน/กิจกรรมการขับเคลื่อนอำเภอคุณธรรมฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
 อำเภอ..... จังหวัด.....

แผนงาน/กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.					
๒.					

ลงชื่อ (.....) ผู้เสนอแผนงาน

ตำแหน่ง นายอำเภอ